

BIHARI Katalin
PhD-hallgató
Pécsi Tudományegyetem, Földtudományok Doktori Iskola,
Pécs

PhD student
Pécs University of Sciences Doctoral School of Geopolitics
Pécs, Hungary
email: kati_bihari@yahoo.com

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS A MERCOSUR KÖZTI
TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁS

THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION
AND MERCOSUR

ABSTRACT

Following a negotiation process of nearly 20 years, the European Union and Mercosur (Mercado Común del Sur, the full members of which include Argentina, Brazil, Paraguay and Uruguay) concluded the talks aiming at establishing the Association Agreement, which comprises chapters related to free trade as well as political cooperation. With regard to the importance of the Association Agreement, it is important to note that MERCOSUR is the most significant regional integration among the partners of the EU, and their cooperation can be regarded as the first classic example of interregionalism.

The study gives an overview of the content and main provisions of the agreement and outlines the main steps leading to its taking effect. Mercosur is the most important trade and investment partner of the EU – the value of their bilateral trade in goods reached 88 billion euros, while the value of the bilateral trade in services exceeded 34 billion euros. The number of consumers of the two blocks together exceed 773 million. In the framework of the agreement, customs tariffs will be abolished for 91 per cent of the goods. Furthermore, several barriers to trade will be dismantled and food safety regulations will become more stringent. Finally, the article will briefly outline the advantages as well as the most common concerns and counterarguments expressed in relation to the agreement.

Kulcsszavak – szabadkereskedelem, Társulási Megállapodás, Mercosur, Európai Unió, integráció

Keywords – free trade, Association Agreement, MERCOSUR, European Union, integration

1. Bevezetés

Közel húszévnyi tárgyalást követően az Európai Unió (EU) és a Mercosur (Mercado Común del Sur, Déli Közös Piac, melynek teljes jogú tagjai Argentína, Brazília, Paraguay és Uruguay) 2019. június 28-án, politikai szinten lezárták a politikai együttműködésre és szabadkereskedelemre vonatkozó fejezeteket egyaránt tartalmazó Társulási Megállapodás létrehozására irányuló tárgyalásokat. A megállapodás jelentősége kapcsán hangsúlyozandó, hogy a Mercosur a legfontosabb regionális integrációnak tekinthető az EU partnerei között, és az Unió első olyan megállapodásáról van szó, amelyet egy másik regionális integrációval köt. Az Európai Unió 18,7 ezer milliárd dolláros bruttó hazai össztermékével (GDP) a világ második legnagyobb gazdasága, és 513 millió fős lakosságával a világ harmadik legnagyobb fogyasztói piaca.¹ Az EU számos szabadkereskedelmi megállapodást kötött más államokkal annak érdekében, hogy teljes gazdasági potenciálját kiaknázhassa.

Az EU számára a megállapodás több szempontból is egyedülálló. Egyrészt mind vámlebontás, mind piacméret szempontjából az EU valaha megkötött legjelentősebb szabadkereskedelmi megállapodásának tekinthető, amely által több mint 295 millió fogyasztó válik az EU számára elérhetővé. A Japánnal, valamint Kanadával kötött megállapodásokból származó együttes vámelőnyöknek mintegy két és félszeresét kitevő 4 milliárd eurós vámmegtakarítás várható. Előnyeit tekintve előzetes számítások szerint nagyobb gazdasági hatása lesz a Mercosurral megkötött megállapodásnak, mint amit az EU Kanadával és Japánnal együttesen ért el.

2. A Megállapodás hatálybalépésének folyamata

A tárgyalások 2019 nyarán megvalósult politikai szintű lezárása azt jelenti, hogy a megállapodás főbb pontjairól egyetértés született a felek között, ugyanakkor számos technikai jellegű feladat elvégzése hátra van. A megállapodás végleges szövegének jogász-nyelvészai átvizsgálását követően kerül sor az EU hivatalos nyelveire történő lefordítására, amely várhatóan 2020 nyaráig készül el. A megállapodás aláírására legkorábban

2020 őszén esedékes. Bár az EU-Mercosur közötti Társulási Megállapodás kereskedelmi pillére csak kizárólagos uniós hatásköröket érint, a Társulási Megállapodás politikai pillére miatt vegyes hatáskörbe tartozó megállapodásnak minősül, így annak elfogadásához valamennyi tagállam egyhangú jóváhagyása (*common accord*) és az Európai Parlament megerősítése (ratifikációja) mellett a tagállamok nemzeti parlamentjének megerősítésére is szükség van. Következésképpen a kizárólagos uniós hatáskörbe tartozó kereskedelmi pillér esetleges ideiglenes alkalmazására leghamarabb 2021-ben kerülhet sor, ekkortól nyílnak meg az érzékeny mezőgazdasági termékek kvótái. Mivel a legtöbb mezőgazdasági termék esetében a vámlebontás, illetve a kvóták nem azonnal, hanem fokozatosan – a legtöbb esetben hat ütemben 5 év alatt – érik el teljes mértéküket, legkorábban 2023-tól válhat érzékelhetővé a Mercosur piacra lépése az EU-ban.

Ugyanakkor a megállapodással szemben egyes uniós tagállamok kormányai által megfogalmazott kereskedelmi, illetve politikai jellegű aggályok miatt a megállapodás tagállami jóváhagyása akár el is húzódhat (*a 2020 elején hivatalba lépett osztrák kormány jelezte, hogy a Megállapodás jelenlegi tartalmával kapcsolatban vétót emel a megállapodás jóváhagyásával szemben, továbbá az ír és francia kormány részéről is kérdéses a megállapodás támogatása*). Emellett a nemzeti parlamenti ratifikációs eljárások elhúzódására szintén számítani lehet, így a megállapodás hatályba lépésére egyes vélemények – például Phil Hogan, uniós kereskedelmi biztos álláspontja – szerint reálisan csak 2028-ban kerülhet sor.

3. A megállapodáshoz vezető tárgyalási folyamat

A Mercosur Argentínát, Brazíliát, Paraguay-t és Uruguay-t magába foglaló szabadkereskedelmi övezet. A blokk összesített GDP-je 3,4 ezer milliárd dollár, teljes népessége pedig 264 millió fő. A dél-amerikai országokra jellemző protekcionizmus miatt meglehetősen nehéz a piacrajtás, így nem meglepő tehát, hogy a mai napig sincs érvényben egyetlen szabadkereskedelmi megállapodás sem a Mercosur és a régió kívüli jelentős gazdasági szereplők között. Ez azonban azt is jelenti, hogy egy ilyen megállapodás megkötése hatalmas lehetőségeket rejt magában.

A tárgyalások egy átfogó kereskedelmi megállapodás megkötéséről már 2000-ben megkezdődtek az Európai Unió és a Mercosur között, azonban egészen 2019-ig nem sikerült megegyezést elérniük.² A tárgyalások elhúzásának számos oka közül kiemelendő a Mercosur államokban teret nyert protekcionista gazdaságpolitika. Emellett nehezítette a megegyezést, hogy a

mezőgazdaság mindkét partner számára kulcsfontosságú ágazatnak számít, ezért érzékeny terület. A 2008-2009-es gazdasági válság (amely az EU-t súlyosabban érintette, mint a latin-amerikai országokat) szintén hozzájárult a tárgyalások elhúzódásához. Az EU részéről az ambíció és az elkötelezettség szintje is gyakran változott, a 2010-es években más szabadkereskedelmi tárgyalások kerültek előtérbe, a Mercosur nem élvezett prioritást. A Mercosuron és az EU-n belül egyaránt meglévő belső érdekellettek és gazdasági aszimmetria szintén hátráltatta a megegyezést. Végül az EU hosszadalmas és komplex döntéshozatala és eljárásrendje is szerepet játszott a folyamat elhúzódásában.

A végül 2019 júniusában elért áttörést jelentős mértékben elősegítette, hogy Braziliában és Argentínában piacbarát, liberális gazdasági elveket képviselő vezetés (Jair Bolsonaro és Mauricio Macri) került hatalomra, és a transzatlanti kapcsolatok háttérbeszorulásával az EU is a Mercosur felé fordult. Mindennek köszönhetően 2019. június 28-án Oszakában a 14. G20-csúcson az Európai Unió és a Mercosur politikailag megegyezett a Társulási Megállapodás megkötéséről.

4. Az EU-MERCOSUR Társulási Megállapodás főbb rendelkezései

A Társulási Megállapodás tizenhét fejezetet foglal magába, melyek az EU és a Mercosur jövőbeli kapcsolatának egy-egy aspektusát szabályozzák.

A Mercosur a megállapodás értelmében alapvetően megnyitja piacait, eltörli az eddigi rendkívül magas, gyakorlatilag prohibítív jellegű vámokat az EU számára legfontosabb szektorokban (elsősorban a gépjárművek és alkatrészek, gépek, vegyianyagok, gyógyszerek, ruházati termékek és lábbelik, amelyek az EU exportjának több mint 90%-át fedik le).

A Mercosur a legtöbb termék esetében legfeljebb 10 éves átmeneti időszak alatt fokozatosan eltörli az uniós exportra kivetett vámok 91%-át. Az EU számára kiemelt fontosságú borok, kakaóélelmiszerek, szeszesitalok, kekszek, konzerv őszibarack, üdítőitalok vonatkozásában a Mercosur megszünteti a vámokat, míg a sajtokra, tejporra és tápszerekre kivetett 28%-os vámot 30 000, 10 000, illetve 5 000 tonnás vámkvóták útján liberalizálja.

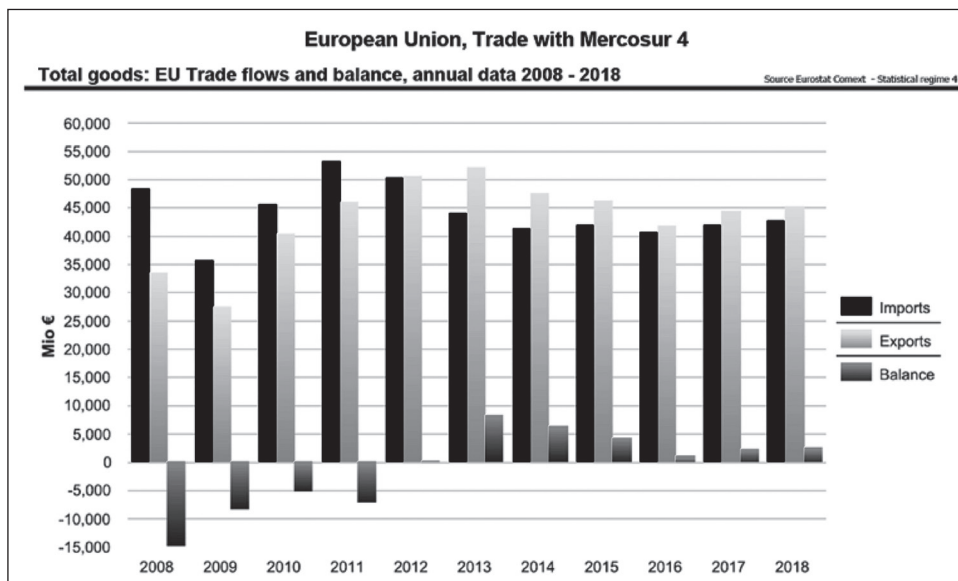
Néhány kiemelten érzékeny termék, mint például a gépjárművek esetében erre 15 év áll a partner rendelkezésére. Az ütemezést tekintve az első 7 évben nem lesz vámcsökkentés, viszont az uniós exportőrök számára elérhető lesz egy 50 000 darab gépjárműre vonatkozó kvóta, melyen belül a megállapodás alkalmazásától kezdve 17,5%-os vám lesz alkalmazandó.

7 év után felgyorsul a vámcsökkentés, és 10 év után a jelenleg 35%-os vám már csak 15% mértékű lesz, 15 év után pedig 0%.

Az 1. ábra az Európai Unió és a négy Mercosur ország kereskedelmi forgalmának alakulását mutatja be.

1. ábra – Az Európai Unió kereskedelmi forgalma a Mercosur négy tagállamával

Graph 1 – The trade flow between the European Union and the Mercosur 4



Forrás: https://webgate.ec.europa.eu/isdb_results/factsheets/region/details_mercosur-4_en.pdf Letöltés időpontja 2019. augusztus 5.

4. 1. Árukereskedelem

A megállapodás értelmében az EU vállalja a Mercosurból érkező minden ipari termék, továbbá a szervezetből érkező mezőgazdasági termékek 82%-ának vámmentessé tételét. Hasonlóképpen a Mercosur vállalja, hogy megszünteti az importvámokat az EU-ból érkező ipari termékek 90%-a és a mezőgazdasági termékek 95%-a esetében. Néhány érzékeny árucikk esetében a kereskedelem liberalizálására vagy csak részben kerül sor vámkvóták bevezetésével, vagy egy az egyben kimarad a liberalizálásból. Ilyen érzékeny árucikknek számít a Mercosurból az EU-ba behozott marhahús, baromfi, sertéshús, cukor, etanol, rizs, méz és csemegekukorica és

mind a Mercosurból az EU-ba exportált, mind pedig az EU-ból a Mercosurba kivitt sajt, tejpor és csecsemőtápszer. A kereskedelem liberalizációjára, részleges liberalizációjára és az importkvóták bevezetésére nem azonnali jelleggel, hanem a terméktől függően kettő és tizenöt év közötti időtávlatban kerül sor.³

2. táblázat: Meglévő kereskedelmi forgalom (2018) és jelenlegi importvámok meghatározó EU-s mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre, melyek teljes liberalizálásra kerülnek

Table 2: Existing trade (2018) and current tariff rates for key EU agri-food export items that are set to be fully liberalised

Termék	Meglévő kereskedelem	Jelenlegi importvám
Olívaolaj	300 millió euró	10%
Maláta	50 millió euró	14%
Bor	160 millió euró	27%
Konzerv őszibarack	3-5 millió euró	55%
Szeszes italok	180 millió euró	20-35%
Csokoládé	65 millió euró	20%

Forrás: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/june/tradoc_157955.pdf Letöltés időpontja 2019. augusztus 5.

A Társulási Megállapodás új piaci lehetőségeket teremt mind az EU-ból, mind pedig a Mercosurból érkező termékek és szolgáltatások számára. A szeszes italok kereskedelmének teljes körű liberalizálása, melyre a megállapodás életbelépésétől számított négy éven belül kerül majd sor, jelentős előnyökkel jár majd Európa-szerte a termelőkre nézve. A maláta kereskedelmének nyolc éven belüli liberalizálásának előnyeiből és a 30 000 tonnás éves sajt kvótából elsősorban a belga és francia termelők fognak részesülni. A borkereskedelem liberalizációja szintén az európai termelők javát fogja szolgálni, míg a brazil termelőket ez inkább negatívan érintheti. A pezsgőborokra más szabályok fognak vonatkozni, melyek inkább a brazil termelőknek kedveznek majd. A citrusfélékre bevezetésre kerülő vámmentesség, csökkentheti a spanyol farmerek versenyképességét, ugyanakkor összességében őket is pozitívan fogja érinteni a Mercosur piacának vámmentessége más gyümölcsfélék esetében.⁴

3.táblázat: Egyoldalú vámmentes importkvóták a Mercosurból érkező mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre, melyek részleges liberalizálásra kerülnek

Figure 3: Non-reciprocal duty-free import quotas for EU agri-food export items that are set to be partially liberalised

Termék	Elfogadott importkvóta
Szarvasmarha	99 000 tonna
Baromfi	180 000 tonna
Sertéshús	25 000 tonna
Cukor	190 000 tonna (180 000 tonna Brazíliából és 10 000 tonna Paraguay-ból)
Etanol	450 000 tonna
Rizs	60 000 tonna
Méz	45 000 tonna
Csemegekukorica	1 000 tonna

Forrás: EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 2-3. oldal Letöltés ideje: 2020. április 5.

4. táblázat: Kétoldalú vámmentes importkvóták a Mercosurból érkező mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre, melyek részleges liberalizálásra kerülnek

Figure 4: Reciprocal duty-free import quotas for EU and Mercosur agri-food export items that are set to be partially liberalised

Termék	Elfogadott importkvóta
Sajt	30 000 tonna
Tejpor	10 000 tonna
Csecsemőtápszer	5 000 tonna

Forrás: EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 3-4. oldal Letöltés ideje: 2020. április 5.

Az európai autógyártók a kereskedelmi megállapodás legnagyobb haszónélvezői között lesznek, tekintettel arra, hogy a a Mercosur által korábban a gépkocsikra és alkatrészekre kivetett 35%-os importvám eltörlésre kerül. Ez nem csak Németországnak kifejezetten jó hír, hanem a szintén jelentős autóiparral rendelkező Magyarországnak, Szlovákiának és más európai országoknak is. A műszaki cikkekre (jelenleg 14-20%) és a vegyi anyagokra (jelenleg 14%) vonatkozó importvámok eltörlése más iparágak számára is előnyökkel jár.

Az európai gyógyszercegek számára is kiemelkedő lehetőséget jelent a dél-amerikai piac vámentessé tétele (Jelenleg 14%-os importvám sújtja az Európai Unióból a Dél-amerikai Közös Piacra exportált gyógyászati termékeket.)⁵

A megállapodás véget vet az átláthatatlan import- és exportengedélyezési gyakorlatoknak, és megköveteli az egyenlő bánásmód elvét, azaz, hogy ne lehessen hátrányosan megkülönböztetni termékeket aszerint, hogy az EU-ból vagy a Mercosurból érkeznek. Mindemellett a megállapodás tiltja az exportcikkek szubvencióját és a vámok előre meghatározott alaprátája fölé történő emelését.⁶

4.2. Származási szabályok

A megállapodás egy korszerű szabályrendszer biztosít a termékek származásának igazolására, mely teljes mértékben megfelel a jelenlegi EU-s előírásoknak. A preferenciális elbánás kizárólag kivételes helyzetekben lesz megengedett, és csakis az exportőr által kibocsátott származási nyilatkozat megléte esetén. Az Andorrából, San Marinóból és a spanyolországi Ceuta és Melilla városokból származó termékekre speciális szabályok vonatkoznak majd.⁷

4.3. Kereskedelmi jogorvoslat

Az egyezmény egy bilaterális védelmi záradékot is magába foglal, mely a többi fél által használt tisztességtelen gyakorlatok vagy nemvárt importnövekedés esetén érvényesíthető, és a preferenciális elbírálás alá eső ipari és mezőgazdasági termékekre egyaránt alkalmazható. A kereskedelmi jogorvoslat időkorlátja kötött, és nem használható a megállapodás életbe lépését követő 18. éven túl.⁸

4.4. Egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések

Az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedéseket érintő fejezet azt a célt szolgálja, hogy az EU magas fogyasztóvédelmi előírásai a

megállapodás életbe lépést követően se sérüljenek. Ennek értelmében egy információmegosztó mechanizmus fogja garantálni, hogy kizárólag biztonságos termékek juthassanak az egyik régióból a másikba. Emellett kockázat felmerülése esetén a szükséges intézkedések azonnali foganatosítására is lehetőség nyílik. Habár a regionalizmus elve a járványmentes övezetektől származó termékek zavartalan kereskedelmét hivatott biztosítani, ez nem jelenthet mentességet a Mercosur-országoknak azon szabály alól, hogy az Európai Unió tagállamait egységes entitásként kezeljék a fogyasztóvédelmi szabályok tekintetében.⁹

4.5. Szolgáltatások

A megállapodás úgy kívánja megkönnyíteni a vállalatoknak a szolgáltatások biztosítását mindkét kontinensen, hogy ezzel ne korlátozza az államok szabályozási jogait. Ezt figyelembe véve állít fel az egyezmény egy összetett szabályrendszert a versenyellenes gyakorlatok megakadályozására. Ez a szabályrendszer határozza majd meg, hogy az államok milyen feltételek mellett szabályozhatják a posta és csomagküldő szolgáltatások, a telekommunikációs cégek, a pénzügyi szolgáltatók, az e-kereskedelem és a nemzetközi tengeri szolgáltatók tevékenységét.¹⁰

4.6. Közbeszerzések

A közbeszerzési piacok megnyitása jelentős előrelépés az eddigi szabályozáshoz képest, és különösen előnyösen fogja érinteni az európai vállalatokat. A diszkriminációmentesség elve biztosítani fogja, hogy a Mercosur országok ne részesíthessék előnyben a helyi szolgáltatókat az európaiakkal szemben, illetve az uniós tagállamok kormányai a Mercosur államokkal szemben. Argentína és Brazília esetében mindez kezdetben csak szövetségi szinten fog érvényesülni, az alacsonyabb szinteken a megállapodás érvénybe lépését követő első két évben még nem.¹¹

4.7. Állami tulajdonú vállalatok

Az EU és a Mercosur közötti megállapodás az állami tulajdonú vállalatok gazdaságban játszott szerepével is foglalkozik. Megköveteli, hogy az állami tulajdonú vállalatok tevékenységét kereskedelmi célok motiválják, tehát ne folytassanak olyan gazdasági tevékenységet, amely alapvető piaci elvekkel ellentétes. Közszolgáltatást ellátó állami cégek kivételt fognak képezni ez utóbbi szabály alól.¹²

4.8. Szellemi tulajdonjogok

A megállapodás az európai uniós sztenderdeket és a WIPO Szerzői Jogi Egyezményében és Előadás és Hangfelvétel Egyezményében megfogalmazott elérhetővé tétel jogát egyaránt követelményként szabja meg a szellemi tulajdonjogok védelmére. Védjegyekre vonatkozó rendelkezése megköveteli a védjegyek nemzetközi regisztrációját, illetve a termékek és szolgáltatások a Madridi Protokollnak és a Nizzai Egyezménynek megfelelő nemzetközi besorolását. A regisztrált szabadalmakat a Hágai Egyezmény Genfi Törvényének értelmében 15 év védelem illeti majd meg, míg a szabadalmazás a WTO/TRIPS szabályokat fogja követni.

Ez a fejezet a földrajzi árujelzőkre külön kitér. A Mercosur vállalja, hogy a jövőben védettnek tekint 355 európai földrajzi árujelzőt, az EU pedig mindent 220 dél-amerikai földrajzi árujelző elismerésével viszonzza. Amint a megállapodás életbe lép, a védett földrajzi árujelzők listája további termékekkel egészíthető ki.¹³

4.9. Kereskedelem és fenntartható fejlődés

A fenntartható fejlődés elősegítése érdekében az EU és a Mercosur minden tagállama vállalja, hogy tiszteletben tartja a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (International Labour Office, ILO) kényszer- és gyermekmunkára, munkahelyi hátrányos megkülönböztetésre, gyülekezési szabadságra és kollektív szerződészkötésre vonatkozó konvencióit, és elkötelezték magukat a szervezet releváns munka-, egészség-, és környezetvédelmi előírásainak követésére, különös tekintettel az erdőirtások megfékezésére. Mindkét fél vállalta, hogy végrehajtja a Párizsi Klímaegyezmény rendelkezéseit.¹⁴

4.10. Kis- és középvállalkozások

Az EU és a Mercosur tagállamai elkötelezték magukat, hogy támogatni fogják a kis- és középvállalkozások (KKV-k) versenyképességének növelését. A KKV-k számára jelentős kereskedelmi akadálynak számító információhiány leküzdése érdekében a megállapodás konkrét követelményeket szab a feleknek az átláthatóság növelésére és a piac nyitottabbá tételére.¹⁵

4.11. Egyéb rendelkezések

A megállapodás a fent említett fejezeteken túl további rendelkezéseket is tartalmaz. Egy komplex szabályrendszer létrehozásáról is rendelkezik, mely a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2017-es Kereskedelemkönyvnyebbítési Megállapodásának lép majd a helyébe. A párbeszédéről szóló fejezet garantálja a felek közötti megfelelő kommunikációt, amely elenged-

hetetlen a hatékony együttműködéshez. A kereskedelmet érintő technikai akadályok (TBT-k) elhárításához az egyezmény a WTO TBT Egyezményét veszi alapul. Emellett a kiegyenlített versenyfeltételek biztosítása érdekében, a vállalatok kötelesek lesznek nem bizalmas információikat megosztani az illetékes versenyjogi hatóságokkal. A megállapodásnak külön fejezetei foglalkoznak a szubvenció és az átláthatóság témaköreivel. Mindezen felül a felek megegyeztek, hogy létrehoznak egy közvetítési eljárást, mint vitarendezési módot a vitás kérdések tisztázására.¹⁶

5. A megállapodás ellenzői által megfogalmazott fenntartások

A megállapodás megkötése ellenére több uniós tagállam, kiváltképp Franciaországban és Írországban, továbbra is fenntartásokat fogalmazott meg a megállapodással kapcsolatban.

5.1. Növekvő verseny a mezőgazdaságban

Az argentin és brazil marhahúsimport jelentette versenykihívástól aggódó francia és ír farmerek az Európai Unió és a Mercosur közötti szabadkereskedelem lehangosabb kritikusan közé tartoznak. Az Ír Farmerszövetség már fel is szólította Leo Varadkar ír miniszterelnököt, hogy vétőzza meg a megállapodást.¹⁷ Az Európai Bizottság visszautasította a bírálatot azt hangsúlyozva, hogy a megállapodás a marhahús-kereskedelemnek csupán részleges liberalizációját írja elő. Eszerint egy 99 000 tonnás importkvóta lépne életbe, melyet öt év alatt vezetnének be, és még ez a mennyiség sem mentesülne a (csökkentett mértékű) 7,5%-os importvám megfizetése alól. A Bizottság szerint az ekkora mértékű marhahús-behozatal nem lesz kimutatható hatással az éves szinten 8 millió tonnás fogyasztású európai marhahús-piacra.¹⁸

Az európai cukortermelők szintén szkeptikusak. Az EU-t már most is a cukor jelentős túlkínálata sújtja, mely zuhanó árakat és az iparág számára jelentős veszteségeket eredményez. A kínálat további növekedése súlyosbíthatja ezt a problémát. A baromfi- és etanoltermelők hasonló aggályokat fogalmaznak meg.¹⁹

5.2. Élelmiszerbiztonság

Az Európai Unió ismert igen magas élelmiszerbiztonsági előírásairól. Ezek megőrzése érdekében a Társulási Megállapodás feltételül szabja minden Mercosur-országból származó termék esetében, hogy azok megfeleljenek a hatályos EU-s élelmiszerbiztonsági előírásoknak. Az EU tagállamok

közül többen szkeptikusak a rendelkezés betarthatóságával kapcsolatban. Franciaországot különösen aggasztja az antibiotikumok és a GMO-technológia bevett használata a dél-amerikai agrárszektorban.²⁰

5.3. Környezetvédelem

Gyakran hangoztatott kritika, hogy a megállapodás tovább súlyosbíthatja a már jelenleg is aggasztó tendenciát mutató erdőirtások mértékét Brazíliában. (Az elmúlt egy év során körülbelül 60%-kal gyorsult az erdőirtások üteme az országban.)²¹ A helyzet tovább romolhat, ha az európai piacokhoz való hozzáférés növeli a marhahús és emiatt az üres legelőterületek iránti keresletet. Jair Bolsonaro brazil elnök a Párizsi Klímaegyezmény felmondása iránti szándékát is kifejezte már, ami azonban sértené a Társulási Egyezmény kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetét. Emmanuel Macron francia elnök világossá tette, hogy amennyiben Brazília felmondja a klímamegállapodást, úgy Franciaország is visszavonja a Társulási Megállapodás iránti támogatását.²²

6. Összefoglalás

A hosszadalmas tárgyalási folyamat során politikai szinten elért EU-Mercosur Megállapodás tényleges hatálybalépése egyelőre bizonytalan, a tagállamok részéről szükséges ratifikáció miatt. A megállapodás hatálybalépéséig rendelkezésre álló idő lehetőséget nyújt mind az uniós tagállamok, mind a Mercosur országok részére, hogy felkészüljenek az abból fakadó lehetőségekre, és az egyes szektorokban kétségtelenül fokozódó versenyre.

Összességében elmondható, hogy a Mercosur országok részéről valószínűsíthetően a mezőgazdaság, míg az Európai Unióban a gépipar számára jár a legtöbb előnnyel). „Ebből kifolyólag az EU-ban a közös agrárpolitika forrásaiból szükséges felkészíteni a gazdálkodókat az élesedő versenyre, míg Dél-Amerikában a cégeknek technológiai fejlesztéssel és a versenyképesség növelésével, az egyes államoknak pedig a bürokrácia és az adminisztráció hatékonyságának a növelésével kell felkészülniük a növekvő európai versenyre.”²³

JEGYZETEK / NOTES

1. International Monetary Fund honlapja <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/01/weodata/weorept.aspx?sy=2018&ey=2020&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=998&s=NGDPD%2CPPPGBP%2CPPPCC&grp=1&a=1&pr.x=43&pr.y=10> Letöltés ideje: 2020. április 5.
2. International Monetary Fund honlapja <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/01/weodata/weorept.aspx?sy=2019&ey=2024&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&pr1.x=80&pr1.y=7&c=213%2C223%2C288%2C298&s=NGDPD%2CPPPGBP%2CNGDPDPC%2CPPPCC&grp=0&a=> Letöltés ideje: 2020. április 5.
3. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 2-3. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
4. Hans von der Burchard, Jakob Hanke Vela, Zosia Wanat: Commission scrambles to defend Mercosur deal. In: Politico, 2019. július 11. <https://www.politico.eu/article/mercosur-europe-trade-deal-commission-scrambles-to-defend/> Letöltés ideje: 2020. április 7.
5. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 3-4. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
6. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 4-5. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
7. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 6. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
8. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 7. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
9. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 9-10. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
10. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 9-10. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
11. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 10-11. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.

12. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 12. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
13. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 12-14. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
14. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 12-14. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
15. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 14-15. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
16. EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048>, 15-17. old. Letöltés ideje: 2020. április 5.
17. Margaret Donnelly: This deal is bad for us. IFA calls for rethink by the EU. In: Farming Independent, 2019. július 2. <https://www.independent.ie/business/farming/beef/this-deal-is-bad-for-us-ifa-calls-for-rethink-by-the-eu-38272822.html> Letöltés ideje: 2020. április 6.
18. Rym Momtaz and Jakob Hanke Vela: Macron opposes Mercosur deal over Bolsonaro forest 'lie. In: Politico, 2019. augusztus 23. <https://www.politico.eu/article/macron-opposes-mercosur-deal-over-bolsonaro-forest-lie/> Letöltés ideje: 2020. április 6.
19. Irene Garcia Perez Mercosur Trade Deal Spells Bad News for Some of Europe's Farmers. In: Bloomberg, 2019. július 2. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-07-02/mercosur-trade-deal-spells-bad-news-for-some-of-europe-s-farmers> Letöltés ideje: 2020. március 30.
20. Francia pone reparos sobre el acuerdo Mercosur-UE: "No estamos por ahora preparados para ratificarlo". In: La Nacion, 2019. július 2. <https://www.lanacion.com.ar/el-mundo/a-International-Monetary-Fund-honlapja-https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/01/weodata/weorept.aspx?sy=2018&ey=2020&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=998&s=NGDPD%2CPPP&grp=1&a=1&pr.x=43&pr.y=10> Letöltés ideje: 2020. április 5. Rym Momtaz and Jakob Hanke Vela: Macron opposes Mercosur deal over Bolsonaro forest 'lie. In: Politico, 2019. augusztus 23. <https://www.politico.eu/article/macron-opposes-mercosur-deal-over-bolsonaro-forest-lie/> Letöltés ideje: 2020. április 6.
21. Vasco Cotovio, Amazon destruction accelerates 60% to one and a half soccer fields every minute. In: La Nacion, 2019. július 2. <https://edition.cnn.com>

- com/2019/07/02/americas/amazon-brazil-bolsonaro-deforestation-scli-intl/index.html Letöltés ideje: 2020. március 30.
22. Macron warns he won't sign Mercosur deal if Brazil leaves climate accord. In: Reuters, 2019. június 27. Letöltés ideje: 2020. március 29. <https://www.reuters.com/article/us-france-brazil/macron-warns-he-wont-sign-mercotur-deal-if-brazil-leaves-climate-accord-idUSKCN1TS1KB>,
23. Nagy Sándor Gyula – Soltész Béla (2019): Az EU és a Mercosur közti szabadkereskedelmi megállapodás értékelése. KKI. Budapest. 3. old.

FELHASZNÁLT IRODALOM / REFERENCES

Hans von der Burchard, Jakob Hanke Vela, Zosia Wanat: Commission scrambles to defend Mercosur deal. In: Politico, 2019. július 11. <https://www.politico.eu/article/mercotur-europe-trade-deal-commission-scrambles-to-defend/> Letöltés ideje: 2020. április 7.

Vasco Cotovio, Amazon destruction accelerates 60% to one and a half soccer fields every minute. In: La Nacion, 2019. július 2. <https://edition.cnn.com/2019/07/02/americas/amazon-brazil-bolsonaro-deforestation-scli-intl/index.html> Letöltés ideje: 2020. március 30.

Margaret Donnelly: This deal is bad for us. IFA calls for rethink by the EU. In: Farming Independent, 2019. július 2. <https://www.independent.ie/business/farming/beef/this-deal-is-bad-for-us-ifa-calls-for-rethink-by-the-eu-38272822.html> Letöltés ideje: 2020. április 6.

EU-Mercosur trade agreement: The agreement in principle. Az Európai Bizottság honlapja <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2048> Letöltés ideje: 2020. április 5.

Francia pone reparos sobre el acuerdo Mercosur-UE: "No estamos por ahora preparados para ratificarlo". In: La Nacion, 2019. július 2. <https://www.lanacion.com.ar/el-mundo/acuerdo-historico-union-europea-mercotur-tratado-libre-nid2263714> Letöltés ideje: 2020. március 30.

International Monetary Fund honlapja <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/01/weodata/weorept.aspx?sy=2018&ey=2020&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=998&s=NGDPD%2CPPPGDP%2CPPPPC&grp=1&a=1&pr.x=43&pr.y=10> Letöltés ideje: 2020. április 5.

Macron warns he won't sign Mercosur deal if Brazil leaves climate accord. In: Reuters, 2019. június 27. Letöltés ideje: 2020. március 29. <https://www.reuters.com/article/us-france-brazil/macron-warns-he-wont-sign-mercotur-deal-if-brazil-leaves-climate-accord-idUSKCN1TS1KB>

Rym Momtaz and Jakob Hanke Vela: Macron opposes Mercosur deal over Bolsonaro forest 'lie. In: Politico, 2019. augusztus 23. <https://www.politico.eu/article/macron-opposes-mercosur-deal-over-bolsonaro-forest-lie/> Letöltés ideje: 2020. április 6.

Nagy Sándor Gyula – Soltész Béla (2019): Az EU és a Mercosur közti szabadkereskedelmi megállapodás értékelése. KKI. Budapest. 3. oldal

Irene Garcia Perez: Mercosur Trade Deal Spells Bad News for Some of Europe's Farmers. In: Bloomberg, 2019. július 2. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-07-02/mercosur-trade-deal-spells-bad-news-for-some-of-europe-s-farmers> Letöltés ideje: 2020. március 30.